

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Marea Cameră)

4 aprilie 2017*

Punctele 9, 11, 14, 42, 49, 63, 75 și 105 din prezentul text au făcut obiectul unei modificări de ordin lingvistic ulterior primei publicări.

„Recurs — Răspunderea extracontractuală a Uniunii Europene — Examinarea de către Ombudsmanul European a unei plângeri referitoare la gestionarea unei liste de candidați eligibili rezultate în urma unui concurs general — Încălări ale obligației de diligență — Noțiunea «încălcare suficient de gravă» a unei norme de drept al Uniunii — Prejudiciu moral — Pierderea încrederii în serviciul Ombudsmanului European”

În cauza C-337/15 P,

având ca obiect un recurs formulat în temeiul articolului 56 din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, introdus la 6 iulie 2015,

Ombudsmanul European, reprezentat inițial de G. Grill și ulterior de L. Papadias și de P. Dyrberg, în calitate de agenți,

recurent,

cealaltă parte din procedură fiind:

Claire Staelen, cu domiciliul în Bridel (Luxemburg), reprezentată de V. Olona, avocat,

reclamantă în primă instanță,

CURTEA (Marea Cameră),

compusă din domnul K. Lenaerts, președinte, domnul A. Tizzano, vicepreședinte, doamna R. Silva de Lapuerta, domnii T. von Danwitz și J. L. da Cruz Vilaça și doamna A. Prechal (raportor), președinți de cameră, domnii J.-C. Bonichot și A. Arabadjiev, doamna C. Toader și domnii M. Safjan, E. Jarašiūnas, C. G. Fernlund, C. Vajda, S. Rodin și F. Biltgen, judecători,

avocat general: domnul N. Wahl,

grefier: doamna V. Giacobbo-Peronnel, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 6 septembrie 2016,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 27 octombrie 2016,

* Limba de procedură: franceza.

pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Prin recursul formulat, Ombudsmanul European solicită anularea în parte a Hotărârii Tribunalului Uniunii Europene din 29 aprilie 2015, Staelen/Ombudsmanul (T-217/11, denumită în continuare „hotărârea atacată”, EU:T:2015:238), prin care acesta a admis în parte acțiunea doamnei Claire Staelen având ca obiect repararea prejudiciului pe care pretinde că l-a suferit ca urmare a examinării de către Ombudsman a plângerii sale referitoare la gestionarea defectuoasă de către Parlamentul European a listei de candidați eligibili rezultate în urma concursului general EUR/A/151/98, în care ea era inclusă în calitate de candidat care a reușit la concurs (denumită în continuare „lista de candidați eligibili”).

Cadrul juridic

- 2 Al treilea considerent al Deciziei 94/262/CECO, CE, Euratom a Parlamentului European din 9 martie 1994 privind statutul și condițiile generale pentru exercitarea funcțiilor Ombudsmanului (JO 1994, L 113, p. 15, Ediție specială, 01/vol. 1, p. 132) are următorul cuprins:

„întrucât Ombudsmanul, care poate acționa și din proprie inițiativă, trebuie să poată dispune de toate elementele necesare exercitării funcțiilor sale; întrucât, în acest scop, instituțiile și organele [Uniunii] sunt obligate să furnizeze Ombudsmanului, la cererea acestuia, informațiile pe care le solicită, [...]”.

- 3 Articolul 3 din Decizia 94/262 prevede:

„(1) Ombudsmanul efectuează, din proprie inițiativă sau ca urmare a unei plângeri, toate anchetele pe care le consideră justificate pentru a clarifica orice posibil caz de administrare defectuoasă în activitatea instituțiilor și organelor [Uniunii]. [...]

(2) Instituțiile și organele [Uniunii] sunt obligate să furnizeze Ombudsmanului informațiile pe care acesta le solicită și care îi permit accesul la dosarele în cauză. [...]

[...]”

- 4 Considerentul (2) al Deciziei 2008/587/CE, Euratom a Parlamentului European din 18 iunie 2008 de modificare a Deciziei 94/262 (JO 2008, L 189, p. 25) enunță:

„(2) Încrederea cetățenilor în capacitatea Ombudsmanului de a efectua o anchetă riguroasă și imparțială în presupuse cazuri de administrare defectuoasă este fundamentală pentru succesul acțiunilor acestuia.”

Istoricul litigiului

- 5 La 14 noiembrie 2006, doamna Staelen a introdus o plângere adresată Ombudsmanului cu privire la administrarea defectuoasă de care ar fi dat dovadă Parlamentul la gestionarea listei de candidați eligibili.
- 6 La finalul anchetei (denumită în continuare „ancheta inițială”), Ombudsmanul a emis, la 22 octombrie 2007, o decizie în care a concluzionat în sensul inexistenței unei administrări defectuoase din partea Parlamentului (denumită în continuare „decizia din 22 octombrie 2007”).

- 7 La 29 iunie 2010, Ombudsmanul a decis să deschidă o anchetă din proprie inițiativă pentru a verifica, încă o dată, dacă nu a existat un caz de administrare defectuoasă din partea Parlamentului (denumită în continuare „ancheta din proprie inițiativă”).
- 8 La 31 martie 2011, Ombudsmanul a emis o decizie prin care a finalizat ancheta din proprie inițiativă și a concluzionat din nou în sensul inexistenței unui caz de administrare defectuoasă în activitatea Parlamentului (denumită în continuare „decizia din 31 martie 2011”).

Acțiunea în fața Tribunalului și hotărârea atacată

- 9 Prin cererea introductivă depusă la grefa Tribunalului la 20 aprilie 2011, doamna Staelen a introdus o acțiune având ca obiect obligarea Ombudsmanului la plata unei despăgubiri pentru prejudiciul material și moral pe care aprecia că l-a suferit în urma a diverse încălcări pretins săvârșite de Ombudsman în cadrul anchetei inițiale și al celei din proprie inițiativă.
- 10 Pronunțându-se, la punctele 75-161 din hotărârea atacată, asupra unei prime serii de obiecții formulate de doamna Staelen și legate de împrejurarea că Ombudsmanul nu ar fi efectuat toate verificările necesare pentru identificarea și clarificarea cazurilor de administrare defectuoasă denunțate în plângerea acesteia, nici cu ocazia anchetei inițiale, nici în cursul anchetei din proprie inițiativă, Tribunalul a prezentat, într-o primă etapă, la punctele 75-88 din această hotărâre, un anumit număr de „observații introductive”.
- 11 În acest cadru, Tribunalul a statuat în esență la punctele 75-85 din hotărârea menționată că, deși Ombudsmanul dispune de o marjă largă de apreciere în ceea ce privește evaluarea temeiniciei plângerilor care îi sunt adresate și soluțiile care urmează a fi date acestora, precum și în privința instrumentelor de investigare care trebuie utilizate la examinarea unei plângeri sau în cadrul unei anchete pe care o deschide din proprie inițiativă și deși acestuia nu îi revine, în acest context, nicio obligație de rezultat, o asemenea marjă de apreciere nu îl dispensează însă de respectarea principiului diligenței, înțeles ca obligație de a examina atent și imparțial toate elementele pertinente ale cazului.
- 12 În această privință, la punctele 85-87 din aceeași hotărâre, Tribunalul a formulat următoarele considerații:
 - „85. [...] În consecință, deși Ombudsmanul poate hotărî în mod liber să înceapă o anchetă și, în cazul în care hotărăște să procedeze astfel, poate adopta toate măsurile de investigare pe care le consideră justificate, el trebuie totuși să se asigure că, în urma acestor măsuri de investigare, va fi capabil să examineze atent și imparțial toate elementele pertinente pentru a se pronunța asupra temeiniciei unei afirmații referitoare la un caz de administrare defectuoasă și la măsurile eventuale care ar trebui luate în legătură cu această afirmație [...]. Respectarea principiului diligenței de către Ombudsman în cadrul exercitării competențelor sale este cu atât mai importantă cu cât i s-a conferit, în temeiul articolului 228 alineatul (1) TFUE și al articolului 3 alineatul (1) din Decizia 94/262, tocmai sarcina de a detecta și de a urmări să elimine cazurile de administrare defectuoasă în interesul general și în interesul cetățeanului în cauză.
 86. Prin urmare, Ombudsmanul nu dispune de o marjă de apreciere în ceea ce privește respectarea, într-un caz concret, a principiului diligenței. În consecință, simpla încălcare a principiului diligenței este suficientă pentru a se stabili o încălcare suficient de gravă în sensul jurisprudenței [...]
 - 87 Cu toate acestea, mai trebuie subliniat că nu orice neregulă săvârșită de către Ombudsman constituie o încălcare a principiului diligenței [...]. Doar o neregulă săvârșită de către Ombudsman în cadrul exercitării competențelor sale în materie de anchetă care a avut drept consecință faptul că acesta nu a putut examina atent și imparțial toate elementele pertinente pentru a se pronunța

asupra temeiniciei unei afirmații referitoare la un caz de administrare defectuoasă din partea unei instituții, a unui organ sau a unui organism al Uniunii și asupra măsurilor eventuale care ar trebui luate în legătură cu această afirmație poate angaja răspunderea extracontractuală a Uniunii ca urmare a unei încălcări a principiului diligenței [...]"

- 13 Abordând, într-o a doua etapă, la punctele 89-146 din hotărârea atacată, diversele comportamente ale Ombudsmanului în legătură cu modul de efectuare a anchetei inițiale, criticate de doamna Staelen, Tribunalul și-a finalizat analiza în această privință statuând, la punctele 141-146 din hotărârea menționată, că Ombudsmanul a încălcat în trei rânduri obligația sa de diligență și că aceste încălcări erau suficient de grave pentru a angaja răspunderea Uniunii. Încălcările menționate erau legate, în primul rând, de faptul că ar fi deformat conținutul unui aviz al Parlamentului, în al doilea rând, de faptul că nu și-ar fi îndeplinit obligația de diligență în cadrul investigației având ca obiect stabilirea aspectului dacă informația referitoare la înscrierea numelui doamnei Staelen în lista de candidați eligibili fusese transmisă de Parlament celorlalte instituții, organe și organisme ale Uniunii, precum și, în al treilea rând, de faptul că, deopotrivă, ar fi încălcat o asemenea obligație în cadrul anchetei sale menite să verifice aspectul dacă Parlamentul comunicase aceași informație propriilor direcții generale.
- 14 Statuând în continuare, la punctele 162-223 din hotărârea atacată, asupra unei a doua serii de obiecții formulate de doamna Staelen în ceea ce privește pretensele erori vădite de apreciere săvârșite de Ombudsman, Tribunalul a concluzionat, la punctele 205 și 223 din hotărârea menționată, în sensul existenței unei încălcări suficient de grave în sarcina Ombudsmanului cu privire la obligația sa de diligență cu ocazia investigării aspectului dacă doamna Staelen a fost discriminată în raport cu ceilalți candidați care au reușit inițial la concurs din cauza duratei înscrierii numelui său în lista de candidați eligibili. Respectiva încălcare suficient de gravă era legată de faptul că Ombudsmanul a concluzionat, sub acest aspect, în sensul inexistenței unui caz de administrare defectuoasă în sarcina Parlamentului întemeindu-se, în această privință, pe o simplă afirmație a acestuia din urmă referitoare la durata înscrierii în lista de candidați eligibili a celorlalți candidați care au reușit inițial la concurs, fără să fi primit elemente care să ateste data recrutării acelor candidați care au reușit inițial la concurs, afirmație care s-a dovedit ulterior a fi eronată.
- 15 În ceea ce privește a treia serie de obiecții, întemeiate în special pe o pretinsă încălcare a principiului termenului rezonabil, Tribunalul a mai statuat, la punctul 269 din hotărârea atacată, că termenul nerezonabil în care Ombudsmanul a răspuns la două scrisori ale doamnei Staelen constituia o încălcare suficient de gravă a unei norme de drept al Uniunii având ca obiect conferirea de drepturi particularilor, care poate să angajeze răspunderea Uniunii.
- 16 În sfârșit, examinând aspectul dacă se putea concluziona în sensul existenței unui prejudiciu reparabil și a unei legături de cauzalitate între acest prejudiciu și diferitele încălcări constatate anterior, Tribunalul a statuat în special, la punctele 288-294 din hotărârea atacată, că această situație se regăsea în speță în ceea ce privește prejudiciul moral suferit de doamna Staelen, pe de o parte, din cauza unei pierderi a încrederii în instituția Ombudsmanului și, pe de altă parte, din cauza sentimentului de pierdere de timp și de energie, generate de aceste încălcări.
- 17 În concluzie, considerând că, în cadrul anchetei inițiale și al celei din proprie inițiativă, Ombudsmanul, pe de o parte, și-a încălcat obligația de diligență în patru rânduri și, pe de altă parte, a răspuns într-un termen nerezonabil la două scrisori ale doamnei Staelen, Tribunalul a admis în parte acțiunea doamnei Staelen și a obligat Ombudsmanul să îi plătească acesteia suma de 7 000 de euro, cu titlu de reparație a prejudiciului moral suferit.

Concluziile părților și procedura în fața Curții

- 18 Prin recursul formulat, Ombudsmanul solicită Curții:
- anularea hotărârii atacate, pe de o parte, în ceea ce privește constatarea, în primul rând, a faptului că Ombudsmanul a săvârșit mai multe nelegalități care constituie încălcări suficient de grave ale dreptului Uniunii, în al doilea rând, a faptului că a fost stabilit caracterul real al unui prejudiciu moral și, în al treilea rând, a faptului că există o legătură de cauzalitate între nelegalitățile identificate de Tribunal și acest prejudiciu moral, precum și, pe de altă parte, în ceea ce privește obligarea Ombudsmanului la plata unei despăgubiri de 7 000 de euro;
 - în principal, soluționarea de către Curte a cererii doamnei Staelen și respingerea acesteia ca nefondată, în măsura în care Curtea va anula hotărârea atacată;
 - cu titlu subsidiar, trimiterea cauzei spre rejudecare Tribunalului în măsura în care hotărârea atacată va fi anulată și
 - soluționarea justă și echitabilă a cererilor privind cheltuielile de judecată.
- 19 În memoriul său în răspuns, doamna Staelen solicită Curții:
- respingerea recursului în parte ca inadmisibil și, în orice caz, ca nefondat;
 - obligarea Ombudsmanului la plata către aceasta a unei despăgubiri de 50 000 de euro pentru repararea prejudiciului moral suferit și
 - obligarea Ombudsmanului la plata tuturor cheltuielilor de judecată aferente atât recursului, cât și procedurii în primă instanță.
- 20 La 8 octombrie 2015, doamna Staelen a formulat recurs incident împotriva hotărârii atacate. Respectivul recurs incident a fost respins prin Ordonanța Curții din 29 iunie 2016, Ombudsmanul/Staelen (C-337/15 P, nepublicată, EU:C:2016:670), adoptată în temeiul articolului 181 din Regulamentul de procedură al acesteia. În ordonanța menționată, Curtea a amânat pronunțarea cu privire la recursul principal, precum și la cheltuielile de judecată aferente recursului incident.

Cu privire la admisibilitatea cererii doamnei Staelen având ca obiect obligarea Ombudsmanului la plata către aceasta a sumei de 50 000 de euro

- 21 Astfel cum reiese din cuprinsul punctului 19 din prezenta hotărâre, concluziile memoriului în răspuns depus de doamna Staelen au ca obiect, pe de o parte, respingerea în tot a recursului Ombudsmanului și, pe de altă parte, obligarea acestuia să îi plătească suma de 50 000 de euro, cu titlu de reparație a prejudiciului moral pe care i l-ar fi cauzat.
- 22 Or, în această privință, trebuie amintit că, potrivit articolului 174 din Regulamentul de procedură al Curții, prin concluziile unui memoriu în răspuns se poate cere admiterea sau respingerea, în tot sau în parte, a recursului.
- 23 În consecință, cererea doamnei Staelen prin care se solicită obligarea Ombudsmanului la plata către aceasta a sumei de 50 000 de euro este inadmisibilă.

Cu privire la recurs

- 24 Ombudsmanul invocă cinci motive în susținerea recursului formulat.

Cu privire la primul motiv

- 25 Prin intermediul primului motiv, care conține patru aspecte, Ombudsmanul reproșează Tribunalului erori de drept în ceea ce privește una dintre condițiile pentru angajarea răspunderii extracontractuale a Uniunii, și anume cerința unei încălcări „suficient de grave” a unei norme de drept al Uniunii având ca obiect conferirea de drepturi particularilor.

Cu privire la primul aspect al primului motiv

– Argumentația părților

- 26 Ombudsmanul susține că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept atunci când a statuat, la punctul 86 din hotărârea atacată, că o simplă încălcare de către Ombudsman a principiului diligenței, înțeles ca obligație de a examina atent și imparțial toate elementele pertinente ale cazului, este suficientă pentru a stabili existența unei încălcări „suficient de grave” a unei norme de drept al Uniunii având ca obiect conferirea de drepturi particularilor și, prin urmare, a unei nelegalități care poate angaja răspunderea Uniunii.
- 27 Doamna Staelen consideră că motivul este inadmisibil în ceea ce privește primul aspect, cu motivarea că doar Tribunalul are competența să aprecieze faptele, iar nu Curtea, care este investită cu soluționarea recursului.
- 28 În ceea ce privește fondul, ea consideră că Tribunalul nu a săvârșit nicio eroare de drept, întrucât Curtea a precizat în special, la punctul 50 din Hotărârea din 23 martie 2004, Ombudsmanul/Lamberts (C-234/02 P, EU:C:2004:174), că, atunci când Ombudsmanul efectuează o anchetă, îi revine o obligație de mijloace, ceea ce ar corespunde chiar respectării obligației de diligență cu privire la care Ombudsmanul nu ar dispune astfel de nicio marjă de apreciere.

– Aprecierea Curții

- 29 Cu titlu introductiv, trebuie amintit că, astfel cum reiese din articolul 20 alineatul (2) litera (d) TFUE, dreptul de a se adresa Ombudsmanului în caz de administrare defectuoasă în activitatea instituțiilor, a organelor sau a organismelor Uniunii constituie un drept, expres recunoscut cetățenilor Uniunii, consacrat, de altfel, la articolul 43 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.
- 30 În temeiul articolului 228 alineatul (1) TFUE, Ombudsmanul este împuternicit să primească plângeri care privesc cazuri de administrare defectuoasă în activitatea instituțiilor, a organelor sau a organismelor Uniunii, să investigheze aceste plângeri și să întocmească un raport cu privire la acestea. Aceeași dispoziție prevede că, potrivit misiunii sale, Ombudsmanul efectuează investigațiile pe care le consideră justificate, din proprie inițiativă sau pe baza plângerilor care i-au fost adresate, și că, în situația în care constată un caz de administrare defectuoasă, acesta sesizează instituția, organul sau organismul în cauză, care dispune de un termen de trei luni pentru a-i comunica punctul său de vedere, Ombudsmanul transmițând apoi un raport Parlamentului și instituției, organului sau organismului în cauză și informând persoana care a formulat plângerea cu privire la rezultatul acestor investigații.

- 31 În ceea ce privește posibilitatea ca o persoană care a sesizat Ombudsmanul cu o plângere să invoce răspunderea Uniunii din cauza modului în care a fost soluționată plângerea respectivă, Curtea a arătat deja că trebuie să se facă trimitere la jurisprudența sa constantă potrivit căreia un drept la repararea prejudiciului este recunoscut dacă sunt îndeplinite trei condiții, și anume cele potrivit cărora norma de drept încălcată are ca obiect conferirea de drepturi particularilor, încălcarea este suficient de gravă și există o legătură directă de cauzalitate între încălcarea obligației ce îi revine autorului actului și prejudiciul suferit de persoana vătămată. În ceea ce privește cea de a doua condiție, Curtea a reamintit de asemenea, în același context, că criteriul decisiv pentru a considera că o încălcare a dreptului Uniunii este suficient de gravă este nerespectarea vădită și gravă de către instituția sau organul în cauză al Uniunii a limitelor impuse puterii sale de apreciere (Hotărârea din 23 martie 2004, Ombudsmanul/Lamberts, C-234/02 P, EU:C:2004:174, punctul 49 și jurisprudența citată).
- 32 Curtea a precizat de asemenea în această din urmă privință că, pentru a verifica dacă s-a produs o încălcare suficient de gravă a dreptului Uniunii care să permită angajarea răspunderii extracontractuale a Uniunii din cauza comportamentului Ombudsmanului, trebuie să se țină seama de specificitatea funcției acestuia din urmă. În acest context, trebuie să se rețină că Ombudsmanului nu îi revine decât o obligație de mijloace și că beneficiază de o marjă largă de apreciere (Hotărârea din 23 martie 2004, Ombudsmanul/Lamberts, C-234/02 P, EU:C:2004:174, punctul 50).
- 33 Curtea a statuat în plus că, deși Ombudsmanul dispune de o marjă largă de apreciere în ceea ce privește temeinicia plângerilor, precum și soluțiile care urmează a fi date acestora și în acest context nu îi revine nicio obligație de rezultat și chiar dacă controlul instanțelor Uniunii trebuie să fie, în consecință, limitat, nu se poate exclude totuși că, în circumstanțe cu totul excepționale, o persoană ar putea să dovedească că Ombudsmanul a săvârșit o încălcare suficient de gravă a dreptului Uniunii în exercitarea funcțiilor sale, de natură să cauzeze un prejudiciu cetățeanului respectiv (Hotărârea din 23 martie 2004, Ombudsmanul/Lamberts, C-234/02 P, EU:C:2004:174, punctul 52).
- 34 Pe de altă parte, trebuie amintit că obligația de diligență, care este inerentă principiului bunei administrări și care se aplică în mod general activității administrației Uniunii în relațiile sale cu publicul, îi impune acesteia să acționeze cu atenție și cu prudență [a se vedea în acest sens Hotărârea din 16 decembrie 2008, Masdar (UK)/Comisia, C-47/07 P, EU:C:2008:726, punctele 92 și 93].
- 35 În lumina acestor considerații trebuie arătat, în primul rând, cu privire la admisibilitatea primului aspect al primului motiv, că Ombudsmanul nu critică prin intermediul acestuia aprecierea faptelor realizată de Tribunal, astfel cum susține doamna Staelen, ci o eroare de drept pe care ar fi săvârșit-o instanța menționată prin reținerea unei concepții eronate a noțiunii „încălcare suficient de gravă” a dreptului Uniunii, de natură să conducă la o eventuală răspundere extracontractuală a acesteia. Prin urmare, motivul este admisibil cu privire la acest prim aspect.
- 36 În al doilea rând și în ceea ce privește fondul, trebuie constatat că, atunci când a statuat, la punctul 86 din hotărârea atacată, că o simplă încălcare a principiului diligenței este suficientă pentru a se stabili existența unei încălcări suficient de grave de natură să genereze o răspundere a Uniunii, cu motivarea că Ombudsmanul nu dispune de o marjă de apreciere cu privire la respectarea, într-un caz concret, a principiului respectiv, Tribunalul a încălcat, în diverse privințe, principiile amintite la punctele 31-33 din prezenta hotărâre.
- 37 Astfel, după cum rezultă din jurisprudența constantă a Curții amintită la punctul 31 din prezenta hotărâre, nu orice încălcare, ci doar o încălcare suficient de gravă a unei norme de drept al Uniunii care protejează particularii poate să dea naștere unei răspunderi extracontractuale a Uniunii. Pe de altă parte, atunci când o instituție sau un organ al Uniunii este investită cu o putere de apreciere, doar o nerespectare vădită și gravă de către entitatea în cauză a limitelor impuse acestei puteri poate constitui o asemenea încălcare suficient de gravă a dreptului Uniunii.

- 38 Or, aceasta este situația și în cazul unei încălcări a obligației de diligență de către Ombudsman, care nu este în mod automat de natură să constituie un comportament ilicit apt să determine răspunderea Uniunii, ci trebuie apreciată, astfel cum s-a amintit la punctele 32 și 33 din prezenta hotărâre, ținând seama de faptul că, în exercitarea funcției sale, Ombudsmanului nu îi revine decât o obligație de mijloace și că beneficiază de o marjă largă de apreciere în ceea ce privește, în primul rând, temeinicia plângerilor primite și soluțiile care trebuie date acestora, în al doilea rând, modul de desfășurare a anchetelor începute și de efectuare a investigațiilor și, în al treilea rând, analiza datelor obținute, precum și concluziile care pot fi formulate pe baza acestei analize.
- 39 Atunci când a afirmat, la punctul 86 din hotărârea atacată, că Ombudsmanul nu dispune de nicio marjă de apreciere în ceea ce privește respectarea, într-un caz concret, a principiului diligenței, pentru ca apoi să deducă de aici că o simplă încălcare a principiului respectiv este suficientă, prin urmare, pentru a stabili caracterul suficient de grav al acestei încălcări, Tribunalul a înțeles în mod evident să se refere la jurisprudența Curții, indicată la punctul 71 din hotărârea atacată, potrivit căreia, atunci când o instituție a Uniunii nu dispune decât de o marjă de apreciere considerabil redusă sau chiar inexistentă, simpla încălcare a dreptului Uniunii poate fi suficientă pentru a stabili existența unei încălcări suficient de grave a acestui drept (a se vedea în special Hotărârea din 10 decembrie 2002, Comisia/Camar și Tico, C-312/00 P, EU:C:2002:736, punctul 54 și jurisprudența citată).
- 40 Or, Tribunalul nu putea decide astfel că erau îndeplinite condițiile care pot antrena răspunderea extracontractuală a Uniunii pe baza unei încălcări a obligației de diligență fără a lua în considerare domeniul, condițiile sau contextul în care obligația menționată revine instituției sau organului Uniunii vizat de aceasta (a se vedea în acest sens Hotărârea din 30 ianuarie 1992, Finsider și alții/Comisia, C-363/88 și C-364/88, EU:C:1992:44, punctul 24).
- 41 Pentru a concluziona în sensul existenței unei încălcări suficient de grave a obligației de diligență care se impune Ombudsmanului, este deci necesar să se stabilească faptul că, întrucât nu a acționat cu toată grija și cu toată prudența necesare, acesta a încălcat într-un mod grav și vădit limitele impuse puterii sale de apreciere în contextul exercitării competențelor în materie de anchetă de care dispune. În acest scop, trebuie să se țină seama, chiar în respectivul context, de toate elementele care caracterizează situația în discuție, printre care figurează în special caracterul vădit al lipsei de diligență de care ar fi făcut dovadă Ombudsmanul în efectuarea anchetei (a se vedea în acest sens în special Hotărârea din 30 ianuarie 1992, Finsider și alții/Comisia, C-363/88 și C-364/88, EU:C:1992:44, punctul 22, precum și Hotărârea din 10 iulie 2003, Comisia/Fresh Marine, C-472/00 P, EU:C:2003:399, punctul 31), caracterul său scuzabil sau nejustificat (a se vedea în acest sens în special Hotărârea din 30 ianuarie 1992, Finsider și alții/Comisia, C-363/88 și C-364/88, EU:C:1992:44, punctul 22, precum și Hotărârea din 4 iulie 2000, Haim, C-424/97, EU:C:2000:357, punctele 42 și 43) și, în plus, caracterul inadecvat și nerezonabil al concluziilor rezultate din analiza realizată de acesta (a se vedea în acest sens Hotărârea din 22 octombrie 1991, Nölle, C-16/90, EU:C:1991:402, punctul 13).
- 42 Mai trebuie precizat și că, astfel cum a arătat Ombudsmanul, simpla împrejurare, evidențiată de Tribunal la punctul 85 din hotărârea atacată, că misiunea Ombudsmanului constă în a identifica cazuri de administrare defectuoasă imputabile celorlalte instituții și organe ale Uniunii nu ar putea justifica nici ea considerația care figurează la punctul 86 din această hotărâre.
- 43 În această privință, desigur, se poate aștepta din partea Ombudsmanului, având în vedere în special misiunea cu care a fost investit de tratat, să manifeste el însuși o atenție deosebită în respectarea obligației de diligență, efectuând cu atenție și cu prudență ancheta, în cadrul căreia nu îi revine însă decât o obligație de mijloace. Cu toate acestea, nu se poate deduce din ceea ce precedă că și cea mai ușoară încălcare de către Ombudsman a obligației sale de diligență în cadrul exercitării unor astfel de misiuni de anchetă ar constitui, *ipso facto*, în sensul jurisprudenței amintite la punctele 31 și 32 din prezenta hotărâre, o „încălcare suficient de gravă” a obligației menționate.

44 În sfârșit și astfel cum a observat în mod corect Ombudsmanul, precizarea care figurează la punctul 87 din hotărârea atacată, potrivit căreia doar o neregulă săvârșită de acesta care a avut drept consecință imposibilitatea de a examina atent și imparțial toate elementele pertinente pentru a se pronunța asupra temeiniciei unei afirmații referitoare la un caz de administrare defectuoasă poate angaja răspunderea extracontractuală a Uniunii, nu afectează în niciun mod considerațiile care figurează la punctul 41 din prezenta hotărâre. Astfel, precizarea respectivă se referă la consecințele legate, de la caz la caz, de neregula identificată, iar nu de natura acțiunii sau a omisiunii în cauză și nici de caracterul suficient de grav al încălcării dreptului Uniunii care rezultă din neregula menționată.

45 Din ceea ce precedă rezultă că, statuând, în mod general, la punctul 86 din hotărârea atacată, că o „simplă” încălcare a principiului diligenței de către Ombudsman constituia o „încălcare suficient de gravă” a unei norme de drept al Uniunii ce protejează particularii care poate determina răspunderea extracontractuală a Uniunii, Tribunalul a săvârșit o eroare de drept.

46 Cu toate acestea, o astfel de eroare de drept, în sine, nu poate să conducă, în prezenta cauză, la o anulare a hotărârii atacate. Pentru a stabili dacă aceasta trebuie să fie situația, este necesar, astfel, să se verifice, după cum arată Ombudsmanul în cadrul aspectelor al doilea-al patrulea ale primului motiv și în cadrul celui de al doilea motiv, dacă Tribunalul a aplicat în continuare, în mod concret, principiul eronat pe care l-a stabilit la punctul 86 din hotărârea atacată și dacă eroarea de drept menționată a viciat astfel aprecierile prin care Tribunalul a calificat diferitele comportamente în cauză ale Ombudsmanului drept „încălcări suficient de grave” ale obligației de diligență.

Cu privire la aspectele al doilea-al patrulea ale primului motiv

– Argumentația părților

47 Prin intermediul aspectelor al doilea-al patrulea ale primului motiv, Ombudsmanul susține că, ținând seama de eroarea de drept săvârșită de Tribunal la punctul 86 din hotărârea atacată, atunci când a statuat, la punctele 142-144 din aceeași hotărâre, că cele trei încălcări ale obligației de diligență imputate în speță Ombudsmanului sunt „suficient de grave” pentru a putea angaja răspunderea extracontractuală a Uniunii, instanța menționată a săvârșit tot atâtea erori de drept.

48 Cu privire la cel de al doilea aspect al motivului, Ombudsmanul susține că, statuând, la punctul 142 din hotărârea atacată, că organul respectiv a săvârșit o astfel de încălcare suficient de gravă atunci când a deformat conținutul unui aviz al Parlamentului, în decizia sa din 22 octombrie 2007, pentru simplul motiv că Ombudsmanul nu ar dispune de nicio marjă de apreciere atunci când trebuie să prezinte conținutul unui document, Tribunalul nu și-a îndeplinit obligația de a lua în considerare toate elementele pertinente pentru a se pronunța cu privire la existența unei astfel de încălcări.

49 În susținerea, apoi, a celui de al treilea și a celui de al patrulea aspect ale primului motiv, îndreptate împotriva punctelor 143 și, respectiv, 144 din hotărârea atacată, Ombudsmanul arată că, atunci când s-a limitat să afirme că pretensele sale încălcări ale obligației de diligență în efectuarea investigațiilor sale, care urmăreau să determine dacă Parlamentul informase celelalte instituții și propriile direcții generale în legătură cu înscrierea numelui doamnei Staelen în lista de candidați eligibili, constituiau „încălcări suficient de grave” ale dreptului Uniunii, din perspectiva principiului stabilit de Tribunal la punctul 86 din hotărârea atacată, această instanță nu a stabilit, ci a postulat existența unor astfel de încălcări.

50 Pe de altă parte, prin faptul că a statuat, la punctul 143 din hotărârea atacată, că Ombudsmanul nu a stabilit dacă informația menționată la punctul precedent din prezenta hotărâre fusese transmisă celorlalte instituții ale Uniunii, Tribunalul s-ar contrazice, din moment ce a statuat, pe de altă parte, la punctul 105 din hotărârea atacată, că aceste instituții dispuneau de această informație cel puțin începând de la 14 mai 2007.

- 51 Cu privire la punctul 144 din hotărârea atacată, referitor la transmiterea aceleiași informații direcțiilor generale ale Parlamentului, Tribunalul ar fi omis, în plus, să țină seama de specificitatea funcției Ombudsmanului atunci când a considerat că acesta din urmă, în cursul verificărilor pe care le realizează, este obligat să obțină și să includă în dosarele sale probe scrise în ceea ce privește fiecare aspect al anchetei efectuate.
- 52 În opinia doamnei Staelen, doar Tribunalul este competent să aprecieze elementele de fapt și de drept pentru a stabili dacă o lipsă de diligență constituie o abatere și dacă ea constituie, în plus, o încălcare suficient de gravă a dreptului Uniunii, astfel încât primul motiv invocat de Ombudsman este inadmisibil cu privire la aspectele al doilea-al patrulea. În orice caz, analiza Tribunalului cuprinsă la punctele 142-144 din hotărârea atacată nu ar fi afectată de nicio eroare de drept.

– Aprecierea Curții

- 53 În ceea ce privește admisibilitatea aspectelor al doilea-al patrulea ale primului motiv, trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante a Curții, din articolul 256 alineatul (1) al doilea paragraf TFUE și din articolul 58 primul paragraf din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene rezultă că Tribunalul este singurul competent, pe de o parte, să constate faptele, cu excepția cazului în care inexactitatea materială a constatărilor sale ar rezulta din înscrisurile din dosar care i-au fost prezentate, și, pe de altă parte, să aprecieze aceste fapte. În schimb, odată ce Tribunalul a constatat sau a apreciat faptele, Curtea este competentă să exercite un control asupra calificării juridice a acestora și asupra consecințelor juridice care au fost stabilite de Tribunal pe baza acestora (a se vedea în special Hotărârea din 3 septembrie 2009, Moser Baer India/Consiliul, C-535/06 P, EU:C:2009:498, punctul 31 și jurisprudența citată). Curtea a amintit astfel în repetate rânduri că aspectul dacă Tribunalul a putut, în mod întemeiat, să concluzioneze pe baza faptelor menționate că instituțiile Uniunii și-au încălcat obligația de diligență reprezintă o chestiune de drept supusă controlului Curții în cadrul unui recurs (a se vedea în special Hotărârea din 3 septembrie 2009, Moser Baer India/Consiliul, C-535/06 P, EU:C:2009:498, punctul 34 și jurisprudența citată). Această concluzie este valabilă și atunci când urmează să se stabilească dacă o astfel de neîndeplinire a obligațiilor trebuie, în plus, să fie calificată drept „încălcare suficient de gravă” a dreptului Uniunii, de natură să poată determina o răspundere extracontractuală a acesteia.
- 54 Or, contrar susținerilor doamnei Staelen, aspectele al doilea-al patrulea ale primului motiv nu au ca obiect obținerea unei reexaminări a aprecierilor de fapt efectuate de Tribunal, ci urmăresc în esență să conteste operațiunile de calificare juridică pe baza cărora respectiva instanță a decis că Ombudsmanul a săvârșit în speță încălcări suficient de grave ale dreptului Uniunii.
- 55 În consecință, excepția de inadmisibilitate invocată de doamna Staelen trebuie înlăturată.
- 56 În ceea ce privește fondul și cu privire la al doilea aspect al primului motiv, trebuie arătat că Tribunalul a statuat la punctul 102 din hotărârea atacată că, prin faptul că a afirmat, la punctul 2.5 din decizia din 22 octombrie 2007, că consultarea desfășurată a confirmat ceea ce Parlamentul arătase deja în avizul său, și anume că lista de candidați eligibili fusese pusă la dispoziția celorlalte instituții ale Uniunii, deși avizul menționat nu conținea nicio asemenea precizare, Ombudsmanul a denaturat conținutul documentului în cauză, din lipsă de diligență.
- 57 În această privință, trebuie subliniat că, deși, desigur, după cum s-a arătat la punctul 38 din prezenta hotărâre, Ombudsmanul beneficiază, în exercitarea funcției sale, de o marjă largă de apreciere, în ceea ce privește printre altele soluțiile ce urmează a fi date plângerilor care îi sunt adresate și modalitatea de a le examina, nu este mai puțin adevărat că, atunci când trebuie să prezinte conținutul unui document care i-a fost transmis, precum în speță, în susținerea concluziilor la care ajunge în cadrul unei decizii de finalizare a unei anchete, acesta nu dispune decât de o marjă de apreciere redusă, dacă nu chiar inexistentă. În consecință, în mod întemeiat, față de jurisprudența amintită la punctul 39 din prezenta

hotărâre, Tribunalul a statuat, la punctul 142 din hotărârea atacată, că denaturarea de către Ombudsman a conținutului avizului Parlamentului din 20 martie 2007 constituia o încălcare suficient de gravă, de natură să poată angaja răspunderea Uniunii.

- 58 Având în vedere cele ce precedă, primul motiv trebuie respins cu privire la cel de al doilea aspect.
- 59 În ceea ce privește cel de al treilea și cel de al patrulea aspect ale acestui motiv, din cuprinsul punctelor 143 și 144 din hotărârea atacată reiese că, pentru a califica drept „suficient de grave” încălcările obligației de diligență constatate la punctele 109 și 140 din hotărârea atacată și care sunt legate de caracterul defectuos al consultării desfășurate de Ombudsman cu privire la transmiterea listei de candidați eligibili către celelalte instituții și, respectiv, către direcțiile generale ale Parlamentului, Tribunalul s-a limitat să facă trimitere la considerațiile care figurează la punctul 86 din hotărârea atacată.
- 60 Eroarea de drept săvârșită de Tribunal la punctul 86 din hotărârea atacată, astfel cum a fost identificată în cadrul examinării primului aspect al primului motiv, a viciat astfel aprecierea prin care respectiva instanță a calificat, la punctele 143 și 144 din aceeași hotărâre, manifestările de lipsă de diligență imputate în speță Ombudsmanului drept încălcări suficient de grave care pot angaja răspunderea extracontractuală a Uniunii.
- 61 În aceste condiții, cel de al treilea și cel de al patrulea aspect ale motivului trebuie primite, fără a mai fi necesară examinarea celorlalte argumente invocate de Ombudsman în susținerea acestora.
- 62 Din tot ceea ce precedă rezultă că primul motiv trebuie primit cu privire la primul, la al treilea și la al patrulea aspect, dar trebuie respins cu privire la al doilea aspect.

Cu privire la al doilea motiv

Argumentația părților

- 63 Prin intermediul primului aspect al celui de al doilea motiv, Ombudsmanul susține că Tribunalul s-a pronunțat *ultra petita* atunci când a statuat, la punctele 205 și 223 din hotărârea atacată, că organul menționat a încălcat principiul diligenței prin faptul că a acordat încredere unei explicații oferite de Parlament, deși, în acțiunea formulată, doamna Staelen denunțase, în realitate, o eroare vădită de apreciere din partea Ombudsmanului.
- 64 Prin intermediul celui de al doilea aspect al acestui motiv, Ombudsmanul susține că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept atunci când a statuat, la punctul 204 din hotărârea atacată, că împrejurarea că o explicație dată de o instituție a Uniunii în cursul unei anchete poate părea convingătoare nu scutește Ombudsmanul de răspunderea care îi revine de a se asigura că faptele pe care se bazează această explicație sunt dovedite atunci când explicația respectivă constituie singurul temei pentru constatarea inexistenței unui caz de administrare defectuoasă pe care o realizează Ombudsmanul.
- 65 Prin intermediul celui de al treilea aspect al celui de al doilea motiv, Ombudsmanul susține că, chiar dacă s-ar considera că a săvârșit eroarea pe care i-o impută astfel Tribunalul, rămâne valabil faptul că respectiva instanță nu a examinat aspectul dacă o asemenea eroare constituie o încălcare suficient de gravă a dreptului Uniunii. Astfel, la punctul 205 din hotărârea atacată, Tribunalul s-ar fi limitat să statueze, în această privință, că lipsa de diligență pe care a identificat-o poate angaja răspunderea Uniunii.

- 66 Cu privire la primul aspect al celui de al doilea motiv, doamna Staelen arată că, atunci când a concluzionat în sensul existenței unei nerespectări de către Ombudsman a obligației sale de diligență, Tribunalul nu a invocat un motiv neinclus în cererea introductivă și că acesta era abilitat, în calitate de instanță de fond, să recalifice elementele de fapt și de drept expuse în aceasta.
- 67 Cu privire la al doilea și la al treilea aspect ale acestui motiv, doamna Staelen consideră că, deși Ombudsmanul poate, desigur, să se întemeieze pe informațiile furnizate de o instituție a Uniunii, cu condiția să nu existe elemente de natură să pună la îndoială caracterul credibil al acestora, această situație nu se regăsește însă în speță, din moment ce verificarea afirmațiilor administrației constituie într-adevăr esența însăși a misiunii Ombudsmanului.

Aprecierea Curții

- 68 Cu titlu preliminar, trebuie amintit că, la punctul 205 din hotărârea atacată, Tribunalul a statuat că Ombudsmanul nu a acționat cu toată diligența necesară atunci când a constatat inexistența unui caz de administrare defectuoasă din partea Parlamentului în legătură cu durata înscrierii în lista de candidați eligibili de care a beneficiat doamna Staelen, acordând încredere, în această privință, unei simple afirmații a Parlamentului cu privire la recrutarea a 22 de candidați care au reușit inițial la concursul general EUR/A/151/98, fără să fi primit elemente care să ateste momentul recrutării fiecăruia dintre aceștia, deși această afirmație s-a dovedit ulterior a fi eronată. La același punct, Tribunalul a concluzionat atunci, făcând trimitere în această privință la punctele 84-86 din hotărârea atacată, că această lipsă de diligență poate angaja răspunderea Uniunii.
- 69 La punctul 223 din hotărârea atacată, Tribunalul a reafirmat că această lipsă de diligență a avut consecința că Ombudsmanul a considerat în mod eronat anumite fapte ca fiind dovedite și, prin urmare, a ajuns la concluzia eronată a inexistenței unui caz de administrare defectuoasă din partea Parlamentului.
- 70 Cu privire la primul aspect al celui de al doilea motiv, este corect, astfel cum a arătat Ombudsmanul și după cum reiese, de altfel, din cuprinsul punctelor 162 și 197 din hotărârea atacată, că doamna Staelen s-a prevalat, în susținerea acțiunii sale în fața Tribunalului, de faptul că Ombudsmanul a săvârșit o eroare vădită de apreciere atunci când a considerat, în decizia din 31 martie 2011, ca urmare a anchetei din proprie inițiativă, că Parlamentul nu a discriminat-o în raport cu ceilalți candidați care au reușit la concursul general EUR/A/151/98 în ceea ce privește durata de valabilitate a listei de candidați eligibili.
- 71 Pronunțându-se asupra acestui motiv, Tribunalul a statuat la punctele 202-205 din hotărârea atacată că, în speță, Ombudsmanul nu și-a respectat obligația de diligență atunci când, în mod nejustificat, s-a abținut să verifice temeinicia unei afirmații a Parlamentului referitoare la duratele respective ale prezenței în lista de candidați eligibili a doamnei Staelen și a celorlalți candidați care au reușit la concursul în discuție. Or, procedând astfel, Tribunalul a statuat în esență că Ombudsmanul a săvârșit, din lipsă de atenție și de prudență, o eroare de apreciere care l-a determinat să considere în mod eronat că nu era necesar să se constate niciun caz de administrare defectuoasă în sarcina Parlamentului.
- 72 În aceste condiții, este necesar să se considere că, prin recalificarea astfel a motivului cu care a fost sesizat, Tribunalul nu l-a denaturat și, prin urmare, nici nu a statuat *ultra petita*, așa încât cel de al doilea motiv al recursului trebuie înlăturat cu privire la primul aspect.
- 73 Pe de altă parte, fără a fi necesar să se pronunțe cu privire la al doilea aspect al acestui motiv, trebuie arătat în ceea ce privește al treilea aspect al motivului menționat că, atunci când a statuat, la punctul 205 din hotărârea atacată, că lipsa de diligență imputată în speță Ombudsmanului prezenta caracterul de încălcare suficient de gravă care poate angaja răspunderea Uniunii, limitându-se, în

această privință, la o simplă trimitere la argumentele dezvoltate la punctele 84-86 din hotărârea menționată, Tribunalul a săvârșit o eroare de drept analogă celei deja evidențiate în cadrul analizei celui de al treilea și a celui de al patrulea aspect ale primului motiv.

- 74 Eroarea de drept care vizează noțiunea „încălcare suficient de gravă” a dreptului Uniunii săvârșită de Tribunal la punctul 86 din hotărârea atacată, astfel cum a fost identificată în cadrul examinării primului aspect al primului motiv, la punctul 45 din prezenta hotărâre, a viciat astfel aprecierea prin care respectiva instanță a reținut o asemenea calificare la punctul 205 din hotărârea atacată.
- 75 Din considerațiile ce precedă rezultă că al doilea motiv trebuie primit în ceea ce privește al treilea aspect al său.

Cu privire la al treilea motiv

Argumentația părților

- 76 Prin intermediul celui de al treilea motiv, Ombudsmanul susține că, atunci când a statuat, la punctul 269 din hotărârea atacată, că nerespectarea de către acest organ a termenului rezonabil în care doamna Staelen avea dreptul să primească un răspuns la scrisorile sale constituie o „încălcare suficient de gravă” a unei norme de drept al Uniunii având ca obiect conferirea de drepturi particularilor și atunci când a considerat, în acest mod, că orice depășire a acestui termen rezonabil angajează răspunderea Ombudsmanului, Tribunalul nu a respectat distincția care trebuie realizată între caracterul simplu și cel „suficient de grav” al unei încălcări a dreptului Uniunii. Procedând astfel, Tribunalul nu ar fi respectat obligația care îi revenea de a lua în considerare toate elementele pertinente de natură să îi permită să se pronunțe cu privire la acest aspect.
- 77 Doamna Staelen contestă existența vreunei erori de drept în această privință.

Aprecierea Curții

- 78 După ce a considerat la punctul 256 din hotărârea atacată că, în două rânduri, Ombudsmanul nu și-a îndeplinit obligația de a răspunde într-un termen rezonabil la unele scrisori ale doamnei Staelen, Tribunalul s-a limitat, la punctul 269 din aceeași hotărâre, să afirme în mod lapidar că, nerespectând astfel dreptul doamnei Staelen de a obține un răspuns într-un asemenea termen, Ombudsmanul a săvârșit o încălcare suficient de gravă a unei norme de drept al Uniunii având ca obiect conferirea de drepturi particularilor care poate angaja răspunderea extracontractuală a Uniunii.
- 79 Tribunalul a asimilat astfel orice încălcare a obligației de a acționa într-un termen rezonabil cu o încălcare suficient de gravă a unei norme de drept al Uniunii.
- 80 Procedând în acest mod, Tribunalul nu a respectat jurisprudența Curții evocată la punctele 31-33 din prezenta hotărâre.
- 81 În plus, Tribunalul nu a motivat sub nicio formă caracterul „suficient de grav” al încălcării dreptului Uniunii pe care o constatase anterior.
- 82 Or, în această privință, trebuie amintit că obligația de motivare a deciziilor Curții rezultă din articolul 36 din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, aplicabil Tribunalului în temeiul articolului 53 primul paragraf din același statut și al articolului 117 din Regulamentul de procedură al Tribunalului (a se vedea în acest sens Hotărârea din 4 octombrie 2007, Naipes Heraclio Fournier/OAPI, C-311/05 P, EU:C:2007:572, punctul 51).

- 83 Pe de altă parte, dintr-o jurisprudență constantă a Curții reiese că motivarea unei hotărâri trebuie să menționeze în mod clar și neechivoc raționamentul Tribunalului, astfel încât să dea posibilitatea persoanelor interesate să ia cunoștință de temeiurile deciziei luate, iar Curții să își exercite controlul jurisdicțional (a se vedea în special Hotărârea din 20 ianuarie 2011, General Química și alții/Comisia, C-90/09 P, EU:C:2011:21, punctul 59 și jurisprudența citată).
- 84 În speță, lipsa oricărei motivări în susținerea calificării drept „încălcare suficient de gravă” reținute de Tribunal la punctul 269 din hotărârea atacată pune Curtea în imposibilitatea de a aprecia dacă, astfel cum susține în esență Ombudsmanul prin intermediul celui de al treilea motiv, Tribunalul a săvârșit sau nu a săvârșit o eroare de drept atunci când a reținut o asemenea calificare.
- 85 O asemenea lipsă de motivare, care intră sub incidența încălcării unor norme fundamentale de procedură și care împiedică în acest mod controlul jurisdicțional exercitat de Curte, constituie un motiv de ordine publică pe care aceasta îl poate invoca din oficiu (a se vedea în acest sens Hotărârea din 20 februarie 1997, Comisia/Daffix, C-166/95 P, EU:C:1997:73, punctul 24, precum și Hotărârea din 28 ianuarie 2016, Quimitécnica.com și de Mello/Comisia, C-415/14 P, nepublicată, EU:C:2016:58, punctul 57 și jurisprudența citată).
- 86 În aceste condiții, al treilea motiv al Ombudsmanului trebuie primit.

Cu privire la al patrulea motiv

Argumentația părților

- 87 Ombudsmanul susține că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept atunci când a calificat la punctul 290 din hotărârea atacată – și în plus fără nicio explicație – drept „prejudiciu moral” atingerea adusă încrederii unei petente în serviciul Ombudsmanului prin erorile săvârșite de acesta din urmă.
- 88 Doamna Staelen contestă că ar exista vreo eroare de drept în această privință.

Aprecierea Curții

- 89 Din cuprinsul punctului 290 din hotărârea atacată reiese că prejudiciul moral a cărui producere în dauna doamnei Staelen a fost recunoscută de Tribunal rezultă în speță, pe de o parte, dintr-o pierdere a încrederii persoanei interesate în instituția Ombudsmanului și, pe de altă parte, din sentimentul sau percepția acesteia că și-ar fi pierdut timpul, precum și energia în legătură cu plângerea pe care a adresat-o organului respectiv al Uniunii.
- 90 Al patrulea motiv de recurs, care critică hotărârea atacată în ceea ce privește prima componentă a acestui prejudiciu moral, și anume pierderea încrederii în instituția Ombudsmanului, cuprinde două aspecte. Ombudsmanul reproșează Tribunalului că a calificat în mod neîntemeiat respectiva componentă drept „prejudiciu moral” și, în același timp, că a reținut această calificare fără nicio explicație.
- 91 Cu privire la primul aspect al motivului, trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante a Curții, prejudiciul pentru care se solicită despăgubiri trebuie să fie real și cert (a se vedea în special Hotărârea din 7 februarie 1990, Culin/Comisia, C-343/87, EU:C:1990:49, punctul 27, Hotărârea din 14 mai 1998, Consiliul/de Nil și Impens, C-259/96 P, EU:C:1998:224, punctul 23, precum și Hotărârea din 21 februarie 2008, Comisia/Girardot, C-348/06 P, EU:C:2008:107, punctul 54 și jurisprudența citată).

- 92 Desigur, este de necontestat că, ținând seama de misiunea care este încredințată Ombudsmanului, încrederea cetățenilor Uniunii în capacitatea acestuia de a efectua anchete riguroase și imparțiale în pretensele cazuri de administrare defectuoasă este esențială. După cum se subliniază în cuprinsul considerentului (2) al Deciziei 2008/587, o astfel de încredere este deopotrivă fundamentală pentru succesul acțiunilor Ombudsmanului.
- 93 Cu toate acestea, trebuie arătat, pe de o parte, că asemenea considerații sunt valabile, într-o foarte mare măsură, și în cazul oricărei instituții sau al oricărui organ sau organism ale Uniunii investite să se pronunțe cu privire la o cerere individuală, indiferent că este vorba despre o plângere, ca în speță, sau despre o cale de atac ori chiar, mai general, despre orice cerere în privința căreia respectivele instituții, organe sau organisme sunt obligate să dea o soluție.
- 94 Pe de altă parte, eventuala pierdere a încrederii în serviciul Ombudsmanului care poate rezulta din comportamente adoptate de acesta în cadrul anchetelor sale poate afecta, fără deosebire, ansamblul persoanelor care dispun de dreptul de a-l sesiza cu o plângere, în orice moment.
- 95 Din aceasta rezultă că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept atunci când a calificat drept prejudiciu moral reparabil pierderea încrederii în instituția Ombudsmanului susținută de doamna Staelen. În consecință, al patrulea motiv trebuie primit cu privire la primul aspect, fără a mai fi necesară pronunțarea cu privire la al doilea aspect al acestuia.

Cu privire la al cincilea motiv

- 96 Prin intermediul celui de al cincilea motiv, Ombudsmanul susține că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept atunci când a statuat, la punctele 292 și 293 din hotărârea atacată, că nelegalitatea săvârșită de organul menționat în cadrul anchetei sale din proprie inițiativă a fost cauza determinantă a prejudiciului moral suferit de doamna Staelen și care s-a concretizat într-o pierdere a încrederii acesteia în serviciul Ombudsmanului.
- 97 Având în vedere concluzia formulată la punctul 95 din prezenta hotărâre, nu mai este necesară pronunțarea cu privire la acest al cincilea motiv.

Cu privire la anularea în parte a hotărârii atacate

- 98 Întrucât primul, al treilea și al patrulea aspect ale primului motiv, al treilea aspect al celui de al doilea motiv și al treilea motiv au fost declarate fondate, rezultă că patru dintre cele cinci comportamente nelegale imputate Ombudsmanului de către Tribunal în hotărârea atacată au fost calificate de instanța menționată drept încălcări suficient de grave ale dreptului Uniunii care pot determina o răspundere extracontractuală a Uniunii numai ca urmare a săvârșirii unor erori de drept, în privința a trei dintre aceste comportamente și, în privința celui de al patrulea, în lipsa oricărei motivări. Pe de altă parte, cel de al patrulea motiv a fost primit pentru motivul că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept atunci când a calificat drept prejudiciu moral reparabil eventuala pierdere a încrederii doamnei Staelen în serviciul Ombudsmanului care a rezultat din modul în care acesta din urmă și-a îndeplinit, în speță, atribuțiile în materie de anchetă.
- 99 În aceste condiții, decizia Tribunalului de a obliga Ombudsmanul la plata către doamna Staelen a unei despăgubiri este lipsită de temei juridic.
- 100 În consecință, este necesar să se anuleze punctul 1 din dispozitivul hotărârii atacate.

- 101 În schimb, nu este necesar să se anuleze punctul 2 din respectivul dispozitiv, prin care Tribunalul a respins în rest acțiunea doamnei Staelen, această decizie nefiind influențată de faptul că motivele primul-al patrulea ale prezentului recurs sunt parțial fondate.
- 102 În sfârșit, având în vedere anularea în parte a hotărârii atacate, decizia Tribunalului cu privire la cheltuielile de judecată și, în consecință, punctele 3 și 4 din dispozitivul hotărârii atacate trebuie să fie de asemenea anulate.

Cu privire la acțiunea în fața Tribunalului

- 103 Potrivit articolului 61 primul paragraf din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, în cazul în care Curtea anulează decizia Tribunalului, aceasta poate să soluționeze ea însăși în mod definitiv litigiul atunci când acesta este în stare de judecată. Această situație se regăsește în speță.
- 104 În ceea ce privește, în primul rând, încălcările obligației de diligență imputate Ombudsmanului, trebuie amintit că acestea rezultă, mai întâi, din faptul că acesta a omis, în cadrul anchetei inițiale, să investigheze în ce moment și în ce mod a fost comunicată înscrierea doamnei Staelen în lista de candidați eligibili celorlalte instituții, organe și organisme ale Uniunii.
- 105 Cu privire la această încălcare, trebuie constatat că ea prezintă un caracter suficient de grav pentru a putea determina o răspundere extracontractuală a Uniunii.
- 106 Astfel, răspunsul la întrebarea în ce moment și în ce mod au fost informate instituțiile, organele și organismele Uniunii în legătură cu înscrierea doamnei Staelen în lista de candidați eligibili constituia unul dintre elementele pertinente care făceau parte din obiectul anchetei Ombudsmanului ce urmărea să stabilească dacă Parlamentul, în cadrul examinării dosarului persoanei interesate ulterior unei astfel de înscrieri, putea fi tras la răspundere pentru un caz de administrare defectuoasă. În plus, verificarea faptului că respectiva înscriere a fost efectiv comunicată celorlalte instituții, organe și organisme ale Uniunii și prin ce mijloace constituia unul dintre obiectele declarate în mod expres ale deciziei Ombudsmanului privind consultarea.
- 107 Cu toate acestea, Ombudsmanul s-a limitat, în acest sens, doar la comunicarea din partea Parlamentului a unui document intitulat „pooling”, datat 14 mai 2007 și care crea aparența că, la acea dată, un singur candidat era încă înscris în lista de candidați eligibili. Din acest document Ombudsmanul a dedus astfel că doamna Staelen era singura candidată al cărei nume figura încă în lista menționată și că, ținând seama de faptul că respectivul document putea fi consultat, celelalte instituții, organe și organisme ale Uniunii fuseseră, așadar, în măsură să ia cunoștință de această informație, cel puțin începând de la 14 mai 2007.
- 108 Or, presupunând chiar că Ombudsmanul a putut în mod rezonabil să concluzioneze pe baza documentului în discuție că înscrierea doamnei Staelen în lista de candidați eligibili era cunoscută de celelalte instituții, organe și organisme ale Uniunii, cel puțin începând de la data documentului menționat, și anume de la 14 mai 2007, nu este mai puțin adevărat că, astfel cum a admis Ombudsmanul în memoriul său în apărare, acest fapt nu permitea să se stabilească în ce moment și în ce mod respectiva înscriere, presupusă a fi intervenit începând de la 17 mai 2005, a fost comunicată de Parlament instituțiilor, organelor și organismelor menționate.
- 109 Rezultă că, atunci când a concluzionat, la punctul 2.5 din decizia sa din 22 octombrie 2007, că înscrierea doamnei Staelen în lista de candidați eligibili a fost efectiv comunicată de Parlament celorlalte instituții ale Uniunii, referindu-se în special, în această privință, la rezultatul unei consultări care era în mod evident deficitară în ceea ce privește aspectul avut în vedere, Ombudsmanul a săvârșit, din lipsă de atenție și de prudență, o eroare de apreciere nejustificată și a încălcat astfel, în mod grav și vădit, limitele impuse puterii sale de apreciere în cadrul efectuării unei anchete.

- 110 În ceea ce privește apoi încălcarea obligației de diligență imputate Ombudsmanului și care este legată în esență de faptul că acesta nu a adus alte dovezi în susținerea aprecierii de la punctul 2.4 din decizia sa din 22 octombrie 2007 în afara unei supoziții întemeiate pe documente cu privire la care nu a putut preciza nici natura, nici conținutul, este necesar de asemenea să se considere că aceasta denotă un caracter suficient de grav.
- 111 Pe de o parte, astfel, ancheta inițială și consultarea desfășurate de Ombudsman au privit printre altele aspectul dacă înscrierea numelui doamnei Staelen în lista de candidați eligibili fusese pusă la dispoziția tuturor direcțiilor generale ale Parlamentului. Pe de altă parte, la punctul 2.4 din decizia sa din 22 octombrie 2007, Ombudsmanul a afirmat în această privință că, în urma consultării dosarului Parlamentului, candidatura doamnei Staelen a fost efectiv pusă la dispoziția respectivelor direcții generale.
- 112 Or, formulând astfel o asemenea afirmație privind un aspect pertinent necesar identificării unui eventual caz de administrare defectuoasă și care constituise în concret obiectul anchetei sale inițiale, în decizia din 22 octombrie 2007 prin care a fost finalizată respectiva anchetă, continuând să rămână în pasivitate, în sensul fie de a nu fi făcut referire în decizia menționată, de o manieră mai exactă, la documentele care permiteau dovedirea respectivei afirmații, fie de a nu fi fost în măsură să dovedească această afirmație în alt mod decât prin simpla supoziție, exprimată în înscrisurile depuse la Tribunal, potrivit căreia „[t]oate [acestea] [sugerau] că reprezentanții [săi] [...] au văzut [...], în cadrul consultării pe care o efectuau, documente care confirmau că Parlamentul și-a informat serviciile în legătură cu împrejurarea că numele [r]eclamantei a fost adăugat în lista [de candidați eligibili]”, Ombudsmanul a săvârșit, din lipsă de atenție și de prudență, erori nejustificate și a încălcat în mod grav și vădit limitele impuse puterii sale de apreciere în cadrul efectuării unei anchete.
- 113 În sfârșit, trebuie abordată încălcarea obligației de diligență care este legată de faptul că Ombudsmanul a concluzionat, în decizia sa din 31 martie 2011 prin care a fost finalizată ancheta din proprie inițiativă, în sensul inexistenței unui caz de administrare defectuoasă din partea Parlamentului în legătură cu duratele respective ale înscrierii doamnei Staelen, pe de o parte, și a celorlalți candidați care au reușit la concursul general EUR/A/151/98, pe de altă parte, în lista de candidați eligibili, limitându-se, în ceea ce privește acest aspect al anchetei, la o explicație dată de Parlament, fără să se fi asigurat că faptele pe care se întemeia acea explicație erau dovedite.
- 114 În această privință, Curtea a statuat deja că, atunci când o administrație este investită cu desfășurarea unei anchete, acesteia îi revine sarcina de a o desfășura cu maximă diligență, pentru a înlătura îndoielile existente și pentru a clarifica situația (a se vedea în acest sens Hotărârea din 11 noiembrie 1986, *Irish Grain Board*, 254/85, EU:C:1986:422, punctul 16).
- 115 În speță, din dosarul prezentat Curții rezultă că Ombudsmanul a considerat, în decizia sa din 31 martie 2011, că diferența, susținută de doamna Staelen, dintre durata de valabilitate a înscrierii sale în lista de candidați eligibili și cea de care au beneficiat ceilalți candidați care au reușit la concurs nu constituia un caz de administrare defectuoasă imputabilă Parlamentului, Ombudsmanul apreciind ca fiind convingătoare explicația ce i-a fost furnizată de instituția menționată în această privință, și anume că ceilalți candidați care au reușit inițial la concurs au fost recrutați într-un interval de doi ani ulterior publicării listei respective, în timp ce numele doamnei Staelen a fost înscris pe această listă pentru o perioadă ce a depășit cu puțin doi ani.
- 116 Or, este de asemenea cert, având în vedere respectivul dosar, că ancheta din proprie inițiativă și consultarea realizate în speță de Ombudsman, care urmăreau să determine dacă comportamentul Parlamentului a constituit un caz de administrare defectuoasă, au avut ca obiect în special stabilirea aspectului dacă doamna Staelen a fost înscrisă în lista de candidați eligibili mai puțin timp decât ceilalți candidați care au reușit la concurs.

- 117 În aceste condiții, Ombudsmanul nu putea să concluzioneze, fără să săvârșească o eroare nejustificată și fără să încalce astfel, într-un mod grav și vădit, limitele puterii sale de apreciere în efectuarea anchetei respective, în decizia sa din 31 martie 2011 de finalizare a acestei anchete, că această situație nu se regăsea și că nu a existat, prin urmare, o discriminare în defavoarea doamnei Staelen, întemeindu-se, în această privință, doar pe o simplă explicație oferită de instituția în cauză, fără măcar să fi încercat să obțină, prin mijloacele de investigație de care dispunea în temeiul articolului 3 alineatul (2) din Decizia 94/962, informații mai detaliate care să permită verificarea aspectului dacă faptele astfel invocate în propria apărare de respectiva instituție și pe care se întemeia acea explicație erau dovedite.
- 118 În al doilea rând, cu privire la susținerea doamnei Staelen referitoare la o încălcare a dreptului său conform căruia cererile sale trebuie examinate într-un termen rezonabil, trebuie arătat, desigur, că termenele de opt și, respectiv, de cinci luni în care Ombudsmanul a răspuns, la 1 iulie 2008, la două scrisori pe care doamna Staelen i le-a adresat, prima, la data de 19 octombrie 2007 și, cea de a doua, la data de 24 ianuarie 2008 pot să pară, la prima vedere, deosebit de lungi.
- 119 Cu toate acestea și deși părțile nu contestă că Ombudsmanul ar fi trebuit să răspundă mai prompt la cele două scrisori sus-menționate, nu se poate considera în speță că, răspunzând astfel cu întârziere la acestea, Ombudsmanul a săvârșit, în speță, o „încălcare suficient de gravă” a unei norme de drept al Uniunii care protejează particularii, în sensul jurisprudenței Curtii amintite la punctele 31 și 32 din prezenta hotărâre.
- 120 În această privință, trebuie arătat că scrisoarea doamnei Staelen din 19 octombrie 2007 avea ca scop să transmită Ombudsmanului o scrisoare a Parlamentului din 15 octombrie 2007, referitoare la expirarea listei de candidați eligibili începând de la 31 august 2007. În ceea ce privește scrisoarea din 24 ianuarie 2008, aceasta avea ca obiect să chestioneze Ombudsmanul cu privire la aspectul dacă, având în vedere elementele cuprinse astfel în scrisoarea din 19 octombrie 2007, acesta intenționa să analizeze o eventuală redeschidere a anchetei inițiale, pe care între timp o finalizase prin decizia din 22 octombrie 2007.
- 121 Or, cu privire la scrisoarea din 19 octombrie 2007, obiecția adresată Ombudsmanului privea nu faptul că acesta din urmă a comunicat doamnei Staelen decizia sa din 22 octombrie 2007 de finalizare a anchetei sale inițiale fără a ține seama, eventual, de elementele care figurau în respectiva scrisoare, ci pur și simplu faptul de a fi răspuns cu întârziere la acea scrisoare. În această privință, Ombudsmanul a subliniat, de altfel, în memoriul său în apărare în fața Tribunalului că respectiva scrisoare nu a intrat în posesia sa decât la 22 octombrie 2007, la un moment la care decizia sa de finalizare a anchetei inițiale fusese deja adoptată.
- 122 Din ceea ce precedă rezultă în special că nici acest motiv, nici cel referitor la caracterul tardiv al răspunsului dat ulterior de Ombudsman la scrisoarea din 24 ianuarie 2008 nu privesc, în speță, modul în care Ombudsmanul a efectuat anchetele, cea inițială și cea din proprie inițiativă, și nici modul de soluționare a acestora.
- 123 Or, ținând seama în special de faptul că, prin decizia din 22 octombrie 2007, Ombudsmanul tocmai finaliza o anchetă care se întinsese pe o perioadă de aproape un an, nu se poate considera, pe de o parte, că, din simplul fapt de a nu a fi răspuns, într-o primă etapă, la o scrisoare care i-a fost astfel transmisă *in extremis* de doamna Staelen la 19 octombrie 2007, înainte de a fi sesizat de aceasta, la 24 ianuarie 2008, cu o cerere prin care era chestionat cu privire la o redeschidere eventuală a anchetei întemeiată pe elementul care figura în respectiva scrisoare din 19 octombrie 2007, Ombudsmanul ar fi depășit în mod grav și vădit limitele marjei largi de apreciere, amintită la punctul 33 din prezenta hotărâre, de care acesta dispune în ceea ce privește temeinicia plângerilor cu care este sesizat și soluțiile care urmează a fi date acestora sau că el ar fi încălcat, într-un asemenea context, un drept al doamnei Staelen la luarea în considerare într-un termen rezonabil a cererilor sale.

- 124 Pe de altă parte, nu se poate considera, în același context, nici că, într-o a doua etapă, fiind sesizat cu o astfel de invitație de a preconiza posibilitatea unei redeschideri a anchetei care tocmai fusese finalizată, Ombudsmanul ar fi depășit într-un mod grav și vădit aceste limite sau că a încălcat dreptul persoanei interesate la luarea în considerare într-un termen rezonabil a cererilor sale, doar prin faptul că și-a exprimat poziția privind respectiva invitație într-un termen de cinci luni de la data acesteia.
- 125 În consecință, simplul fapt că Ombudsmanul a răspuns cu o oarecare întârziere la cele două scrisori sus-menționate ale doamnei Staelen nu este de natură să poată determina o răspundere extracontractuală a Uniunii.
- 126 Din tot ceea ce precedă rezultă că, în cadrul efectuării anchetelor, cea inițială și cea din proprie inițiativă, Ombudsmanul a săvârșit trei „încălări suficient de grave” ale obligației sale de diligență în sensul jurisprudenței amintite la punctele 31 și 32 din prezenta hotărâre, la care se adaugă cea evidențiată de Tribunal, în mod întemeiat, astfel cum reiese din examinarea celui de al doilea aspect al primului motiv de recurs, în ceea ce privește denaturarea de către Ombudsman a conținutului avizului Parlamentului din 20 martie 2007, ceea ce constituie un ansamblu de încălcări grave care sunt de natură să poată angaja răspunderea Uniunii.
- 127 În aceste condiții, trebuie să se examineze, într-o a doua etapă, dacă încălcările menționate i-au produs doamnei Staelen un prejudiciu moral real și cert, în sensul jurisprudenței amintite la punctul 91 din prezenta hotărâre, urmând a se verifica, în această privință, dacă acest prejudiciu este consecința directă a acestor încălcări (a se vedea în acest sens în special Hotărârea din 28 iunie 2007, Internationaler Hilfsfonds/Comisia, C-331/05 P, EU:C:2007:390, punctul 23 și jurisprudența citată).
- 128 Întrucât Curtea a primit, la punctul 95 din prezenta hotărâre, primul aspect al celui de al patrulea motiv, trebuie constatat, pentru început, în temeiul motivelor expuse la punctele 92-94 din aceeași hotărâre, că doamna Staelen nu este îndreptățită să se prevaleze de un prejudiciu moral reparabil legat de pierderea încrederii acesteia în serviciul Ombudsmanului ca urmare a unor asemenea încălcări.
- 129 Acestea fiind precizate, doamna Staelen a susținut de asemenea existența unui prejudiciu moral legat în esență, astfel cum reiese și din observațiile scrise prezentate Tribunalului, de sentimentul de „suferință psihologică” pe care l-ar fi trăit din cauza modului în care a fost examinată plângerea cu care a sesizat Ombudsmanul.
- 130 Or, nici scuzele prezentate de Ombudsman, nici îndreptarea tardivă a erorii acestuia în legătură cu denaturarea conținutului avizului Parlamentului, nici, în sfârșit, ancheta din proprie inițiativă nu au compensat, în speță, prejudiciul moral astfel cauzat.
- 131 În aceste condiții, este necesar să se decidă că prejudiciul moral suferit de doamna Staelen va fi reparat în mod corespunzător prin plata către persoana interesată a unei despăgubiri stabilite la suma de 7 000 de euro.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 132 Articolul 184 alineatul (2) din Regulamentul de procedură al Curții prevede că, atunci când recursul nu este fondat sau atunci când recursul este fondat, iar Curtea soluționează ea însăși în mod definitiv litigiul, aceasta se pronunță asupra cheltuielilor de judecată. Potrivit articolului 138 alineatul (1) din acest regulament, aplicabil procedurii de recurs în temeiul articolului 184 alineatul (1) din acesta, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată. Articolul 138 alineatul (3) din regulamentul menționat prevede că, în cazul în care părțile cad fiecare în pretenții cu privire la unul sau mai multe capete de cerere, fiecare parte suportă propriile cheltuieli de judecată, dar

că, în cazul în care împrejurările cauzei justifică acest lucru, Curtea poate decide ca, pe lângă propriile cheltuieli de judecată, o parte să suporte o fracțiune din cheltuielile de judecată efectuate de cealaltă parte.

- 133 În speță, deși recursul Ombudsmanului a fost admis și, în consecință, hotărârea atacată a făcut obiectul unei anulări parțiale, Curtea, soluționând în mod definitiv recursul doamnei Staelen, l-a admis în parte. Pe de altă parte, Ombudsmanul a solicitat soluționarea justă și echitabilă a cererilor privind cheltuielile de judecată.
- 134 În consecință, având în vedere circumstanțele speței, trebuie să se decidă în sensul că, pe lângă propriile cheltuieli de judecată, Ombudsmanul va suporta cheltuielile de judecată ale doamnei Staelen atât cu privire la procedura în primă instanță, cât și pe cele din prezentul recurs.
- 135 Pe de altă parte, întrucât prin Ordonanța din 29 iunie 2016, Ombudsmanul/Staelen (C-337/15 P, nepublicată, EU:C:2016:670), s-a dispus soluționarea odată cu fondul a cererii privind cheltuielile de judecată aferente recursului incident introdus de doamna Staelen în fața prezentei instanțe, astfel cum prevede articolul 137 din Regulamentul de procedură al Curții, aplicabil procedurii de recurs în temeiul articolului 184 alineatul (1) din acest regulament, se impune ca, în conformitate cu aceleași dispoziții, soluționarea cererii privind cheltuielile de judecată menționate să se realizeze în cadrul prezentei hotărâri prin care se finalizează judecata.
- 136 În această privință, întrucât doamna Staelen a căzut în pretenții în recursul incident menționat, iar Ombudsmanul a depus concluzii în sensul obligării acesteia la plata cheltuielilor de judecată, este necesară obligarea acesteia, în conformitate cu articolul 138 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curții, la plata cheltuielilor de judecată ale Ombudsmanului aferente recursului incident, precum și la suportarea propriilor cheltuieli de judecată.

Pentru aceste motive, Curtea (Marea Cameră) declară și hotărăște:

- 1) **Cererea formulată de doamna Claire Staelen în memoriul în răspuns având ca obiect obligarea Ombudsmanului European la plata către aceasta a unei despăgubiri în cuantum de 50 000 de euro este inadmisibilă.**
- 2) **Anulează punctele 1, 3 și 4 din dispozitivul Hotărârii Tribunalului Uniunii Europene din 29 aprilie 2015, Staelen/Ombudsmanul (T-217/11, EU:T:2015:238).**
- 3) **Obligă Ombudsmanul European la plata unei despăgubiri de 7 000 de euro către doamna Claire Staelen.**
- 4) **O obligă pe doamna Claire Staelen să suporte propriile cheltuieli de judecată și pe cele ale Ombudsmanului European aferente recursului incident, respins prin Ordonanța din 29 iunie 2016, Ombudsmanul/Staelen (C-337/15 P, nepublicată, EU:C:2016:670).**
- 5) **Obligă Ombudsmanul European la suportarea propriilor cheltuieli de judecată, precum și a celor ale doamnei Claire Staelen, aferente atât procedurii în primă instanță, cât și recursului principal.**

Semnături